

Előfiz. díj helyben:
Egész évre . . . 8 ft.
Félévre . . . 4 »
Negyedévre . . . 2 »
Vidékire 1 frttal több.

Hirdetési díj:
Egész oldal . . . 20 ft.
Fél oldal . . . 10 »
Negyed oldal . . . 5 »

Ezen felül minden hirdetésnél 30 kr. kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

Megjelenik hetenkint háromszor: vasárnap, kedden és csütörtökön.

A szerkesztőség és kiadóhivatal:

VII-ik kör, Virág-utca, 337-ik szám.

Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

«Nyitttér» sora 15 k.

Kisebb hirdetéseknel minden szó után 5 kr. és a kincstári illeték számítatik.

Egyes szám ára 10 kr. — Számonként kizárólag a szerkesztőnél vagy a lapkihordónál kapható.

Tegyenek végre egy kis jó dolgot is

Volt városunknak sok egyéb között vasuti üzletvezetősége is; de a hatóság szinte kiűzte a határból. S elvitték az üzletvezetőséget Szegedre. Mintegy száz család hagyott itt bennünket egyszerre. Hogy ez anyagi és erkölcsi kárral jár, azt magyarázni szükségtelen. Anyagi kárral, mert a fogyasztó közönség száma kisebbedett; erkölcsi kárral, mert az üzletvezetőség tagjai tanult, művelt emberek s így a társadalmi életnek számottevő részesei.

Mikor aztán már elvitték az üzletvezetőséget, a közönség okozta a hatóságot, amiért nem tartotta azt itt vasmarokkal; a hatóság okolta a közönséget, hogy nem akar áldozatokat hozni.

Egyik fél bizonyára hibás! S ha mi azt mondjuk, hogy a hatóság az, nem ellenszenves érzület vezet tollunkat, hanem a meggyőződés, az igazság.

A hatóságnak meg volt adva minden mód arra, hogy az üzletvezetőséget itt tartsa. De nem használta fel egyiket sem! . . .

Szerencsére itt nem mondhatjuk, hogy elmúlt — nem lehet meg nem történté csinálni. Talán mégis — legalább részben — lehet?

Az osztrák-magyar államvasut magyarországi vonalainak megváltása alkalmából, a vasuti igazgatás reformjának eszméjével foglalkoznak a miniszteriumban.

E szerint az üzletvezetőségek központosíthatnak és öt-hat forgalmi igazgatóság fog életbe lépni.

Kap-e Szabadka forgalmi igazgatóságot nagy kérdés; de hatóságunk megtehetne a város érdekében annyit, hogy minden lehető módon közbevesse magát egy ily forgalmi igazgatóság elnyeréseért.

Ez kárpótolhatna az elvesztett

üzletvezetőséget és bizalmat, egy kis bizalmat keltene a hatóság iránt is!

Tegyenek végre egy kis jó dolgot is!

Mi védjük a hatóságot?

Szinte nevetséges feltenni ezt a kérdést, de kénytelenek vagyunk vele, mert a hatóság hivatalos lapja napról-napra felejt, mint a vén muzsikus.

A „Független Ujság“ Szabadkáról többször kezd megemlékezni és e megemlékezések mind olyanok, hogy Szabadkán pártkülönbség nélkül elítélendők.

Közlünk egy pár mutatónyt.

A múlt héten a nevezett lap a következő sorokat hozta:

„Szabadka polgármesteréről érdekes jelentés érkezett a kormányhoz. Azt irták róla, hogy megbizhatatlan hiva a kormánynak. Az orbántalvi mulatságon, a hol az egymást tetteleg is bántalmazott ellenfelek a fehér asztalnál találkoztak, olyan dikiót mondott, a melyen suba alatt felmondotta a szolgálatot gr. Szapárynak. A többi közt felhozta, hogy

betyár, ki szótlanaul állott eddig, most oda-megy a jövevényhez, s erősen a szemé közé nézve mondja: „Jelentsd fel magad öcsém!“

Azután megveregeti a gyermeket s csitítja: Aludj! aludj!

Oda ülnek a padkára s a betyár beszélni kezd.

— Jelentsd föl magad öcsém! Elrejt-heted magad ugyan üldözőid elől, de életed olyan lesz, mint a vadé, mely ovatosan járhat csak az erdő sűrűjében, hogy ne kerüljön a vadász puskája elé; és mégis prédája lesz, mert végzete!

A jövevény arcza elkomorul, fájdalommal felsóhajt.

Az öreg pedig folytatja:

— Jelentsd föl magad öcsém; Nem élet ez hanem rosszabb a halálnál, mi úgy vár rád! . . . Tudod a mesét a szegény emberről? Hallgasd meg, s tégy aztán úgy a mint jónak látod! . . .

Kiürité borkupáját s tüzet esiholt a pipájába. Azután közelebb huzta szalmaszékét s elmondta a mesét.

II.

„ . . . . . Mikor már lekaszálták a rétet, s a kérébe rakott gabna már csűrben volt, az én emberemnek leánya megbetegedett. Betegsége nem volt afféle városi betegség, de egy súlyos baj, mely lassankint hervasztotta szép arczának rózsáit; súlyos baj mely csak hajszálon tartotta életét!

(Vége köv.)

TÁRCZA.

Az ősz betyár.

(Eredeti elbeszélés.)

I.

Az ősz betyár lehajtotta fejét . . . könnyei rá folytak fehér szakállára . . . letörülte durva subájával . . . azután nagyot sóhajtott.

— Nekem is volt egy gyönyörű, aranyos leányom. Nekem is volt, eltomettem én is!

A csárdás odatelepedett melléje s szánalommal nézte az öreg. Néha-néha feléje nyújtá a borkupát, de még azt is hallgatósan vette.

Mindkettőjüket elnyomta a bánat.

A mécsnek pislogó világa halavány fényt árasztott maga körül, a nyitott ablakon át behallatszott a kuvik kiáltása, a tengelic bugása, a varju vihogása.

Az esti szellő bánatos furulya szót hozott távolról; s a holdvilág kíváncsian kandikált be a csárda sötét zugába.

Hej! régen volt itt mindennapos a vidámság; muzsikaszó, dévaj nóta járta! . . .

A kármentőből lassu szussogás majd gyermek sírás hallatszik; mire a csárdás félkél, ölbe kapja gyermekét s ringatja, rekedt hangján altatót dudolgatva neki.

A gyermek felhágy a sírással s kis kecseskéjét barátságosan nyújtogatja a betyár felé, ki meghatottan csókolgatja a kis

rózsaszínű ujjakat, az almapiros orozát, az eperajkakát. Szomorú homlokán kisimul a redő, szemében fölragyog a szeretet tüze, s zord arcza mosolyt ölt magára.

— Miért sírsz kiesikém? Mi bánt?

Azután oda vonja a keblire, megsimogatja arany fűrtescskéit s jószággal szól:

Aludj! . . . Álmodj testvéreiddel az angyalokkal! . . . Aludj!

És a gyermek elalszik.

Oda fektetik az üres nyoszolyába, hol pár órával előbb nyugodt anyjának teteme.

És a gyermek álmodik testvéreivel: az angyalokkal s ott látja maga mellett anyját, ki dédelgeti, becézgeti. — Aludj! . . .

Valaki megzörgeti a kilincset és bebocsátást kér. A csárdás kitekint az ablakon s halkán kérdi, hogy „Ki az?“

— Nem ösmer meg urambátyám? — kérdi a künnlévő s leemeli kalapját.

A holdvilág oda sűt arcára s megvilágítja azt. Halavány és szemei szikráznak. Kezével elsimitja homlokát, azután újra szól: „Nem ösmer meg?“

Erre már megnyílik az ajtó, lassan, nyikorogva. A jövevény beléps kezét nyújtja a csárdásnak. Ez pedig halkán kérdezi:

— Honnan e késő órában?

— Üldöznek! — felelé a jövevény — Megesküdtem, hogy megölöm az átkozottat, ki elrabolta üdvösségem, s — megtevém!

A jövevény szenvedéllyel szól, s kiáltása felébreszti az alvó gyermeket. Az ősz

Szabadkán az állami ellen csak azért nem indított mozgalmat, mert bizony uralkodván, ezek voltak saját szavai, ő egyedül fellépésével nem akart feltűnni és mert hivatottságot sem érez magában. Sőt azt is kijelentette, hogy ha neki most kellene pártállást foglalni, nem tehetne ígéretet, hogy a mostani kormány mellett állást foglaljon. Kijelentette továbbá, hogy szabadlévő párt most már tényleg nem létezik. A jelenlévő pártvezér: Antunovics Mátyás megrökönyödve hallgatta a polgármester enunciacióját, de megjegyzést nem tett, a mi szintén feltűnt.

Pár nappal később ismét rólunk beszélnek, és pedig így:

„Szabadkáról írják: Legyen szives szerkesztő ur, lapjában fölvetni azt a kérdést, mely a fürdőidényben ép kapóra jön, mert Palicsfal van összeköttetésben, hogy a városi tanács mikor fogja tisztába hozni: hova lett az a néhány ezer forintot érő épületfa, a melyet Freudenberg fakereskedő a városnak évek előtt szállított, a mely úgy tűnt el, mint a Mamusiehek kormánypartisága tünekezni kezd. A fa eltűnése nemcsak hivatalosan konstatálva van, de a mi több, egy iparos a helyi lapban szegről végre elmondotta, hogy az éj sötétjében mint lopkodtak el a fát a benfentesek, a kik természetesen mélyen hallgatnak és egymást kérdőre nem vonják. Avagy Szabadka oly kivételes hely az ott folyó üzemek és botrányok között, hogy a fa is Csáky szalmája?”

Ehhez a két közleményhez nem volna szavunk, ha az első esetről lapunk szerkesztője közvetlenül nem volna érdekelve. Hogy hetek után vesz tudomást a „Független Újság” a szabadkai dolgokról, ez már maga nem helyes dolog, de hogy ily későn is megbízhatlan kezemből vet napvilágot városunkra és annak társadalmi életére, ez igazán helyeslenség.

Az orbánfalvi bucsun a polgármester nem mondott egyebet, mint azt, hogy ő a közigazgatás ellen foglal álláspontot, de magával a kormánnyal egyáltalában nem foglalkozott. Ilyen eset pedig felmerült az országgyűlési képviselők között is, alig néhány nappal ezelőtt, még pedig oly emberek részéről, a kik a kormánynak állandó és hatalmas oszlopai voltak. Hogy kik voltak az orbánfalvi bucsu alkalmával az egymást tetteleg bántalmazók, azt szeretnők névszerint megtudni s ha tisztességes ember az az ellenzékinek látszó szabadkai levelező, hisszük, hogy meg is fogja nevezni azokat. A mi tudunkkal ez a ezélzás csak két emberre vonatkozhatik. Ez a két ember pedig nem lehet más, mint lapunk szerkesztője Szalay és a városi polgármester Mamuzsits. E sorainkra, ha tisztességes ember írta a fenti dolgokat, hisszük, hogy feleletet kapunk akár itt, akár a „Független Újság” hasábjain.

Az első közlemény tehát a mi részünkről védve van, ámbár ezt tenni nem a „Szabadság” hivatása volt.

A mi a második közleményt illeti, ez ismét olyanas valami, hogy a szabadkai ember, ha elolvassa, legfeljebb azt mondhatja rá: „de későn keltek fel!” Hiszen az a palicsi állítólagos falopás véglegesen lett a közgyűlésen, fellebbezve lett a közgyűlés határozata, s ez a határozat jóváhagyatott a minisztérium által és dacára annak, hogy a tolvajlás állítólag megtörtént, mégis egybehangzó határozatok alapján kimondatott, hogy: „Tolvaj nincs.” Van-e ez ellen még apelláta? Tudunkkal nincs. Ha a nevezett lap sza-

badkai levelezője tud még ferumet ilyen dolgok után is, ám adjon tanácsot nekünk, munkatársaink között vannak városi bizottsági tagok, a kik azt az utolsó forumot is még fogják keréni.

Egy baj van. És itt most mi szólunk a polgármesterhez: mondaná meg mi történt a Winkler-féle feljelentéssel melyben az mondatik, hogy a város épületfát a város ácsai elemelték? —

Végül:

Tanácsot adunk a „Független Újság” szerkesztőségének, bár tudjuk, hogy erre ritkán van szüksége, tanácsunk pedig az:

Válassza meg szabadkai levelezőit. A másik tanácsunk pedig, hogy a hatóság hivatalos lapja kiméljen meg bennüket az ilyen védekezéstől, mert ez nem a mi dolgunk, mert hát mégis furcsa és esemény számba megy az, hogy „Mi védjük a hatóságot.”

Városi zenedénk évi zárvizsgálója.

Komoly szavunk van városi zenedénk kérdéséhez. A most lefolyt évi zárvizsga eredménye is igazolja azt, hogy városi zenedénk ügyével csakugyan már komolyan kellene törődni nemcsak a sajtónak, amely eddig is csak ostromozni tudott e részben, még pedig teljesen jogosan, hanem komolyan törődni kellene vele azoknak, kiknek lelkiismeretéhez van kötve az a feladat, hogy egy évente a városnak ezrekbe kerülő intézet céljának megfeleljen. Ugy amint a zenedét mostan látjuk — nemcsak hogy megelégedve nem lehetünk, de nagy hibának rójuk fel azt városi hatóságunknak, hogy olyan nonchalance-al viseltetik az intézet sorsa iránt amely páratlan. Az ország bármely városában ahol zenedeiskola van, — külön és kedvezőbb viszonyok vannak; mindenütt nagyobb morális jelentőséggel bírnak azok az intézetek mint nálunk.

Tessék csak a végeredményt figyelembe venni. Az a néhány kiválóbb productio, amely hallható volt — inkább a magántanítás eredménye, mint azon áldozatok megfelelő kamatja, amelyet a város ez intézetre költ.

A dolog bibéje abban rejlik, hogy zenedénknek tekintélye ott van, a melynél alább már alig vihetik, de a melynél főlebb emelni kellene. Tekintélyesebb családok csak elvéve adják gyermekeiket át onnek az intézetnek, és nekik is igazuk van; mert az omen a zenede iránt meglehetősen félelmetes és ennek okát nem kell itt újból regisztrálnunk, ismeri azokat olvasóközönségünk a helyi lapok hasábjairól. A vezetők elég sok komédiát íztek egymással, már pedig ahol a fej nem egészséges ott az egész test beteg. S akkor amidőn egy erős ellenőrzés még valahogy jobb mederbe terelhetné az ottani viszonyokat — azt tapasztaljuk, hogy városi hatóságunk a zárvizsgától tüntetőleg távol tartja magát.

Egyébként a zárvizsga eredményéről a következőket hozzuk:

Az előadott darabokat a közönség eléggé jól fogadta és buzdító tapsaival különösen *Fürst Ella* kisasszonyt tüntette ki, ki azt meg is érdemelte esengő hangon elénekelt dalaival. Tetszett még *Hegyi Emma Prokesch Erzsike* és *Schlesinger Nelli* zongorajátéka. — A karok Gaál Ferencz vezetése mellett eléggé präcise működtek, habár némi gyakorlatlanság észrevehető volt. A kíséret mindenütt és egyáltalán gyenge volt.

Egészen véve a vizsga nem tett kedvező benyomást, mert a közönség is asen gondolkozott, hogy „mit lehetne csinálni a mi zenedénkkel?”

„Mégis kellene a jezsuiták?”

E címmel f. hó 4-ikén megjelent 67. számunkban megjelent cikket több oldalról ezáfolgatni iparkodnak, egész névsort hozva fel bizonyossággal: hogy mind magyarok a jezsuiták!

Sajnos is volna, ha a rendnek Magyarországon tartozkodó számos tagjai közül, annyian sem volnának magyarok, mint a névsorban felhozottak.

Igenis, vannak magyar jezsuiták is; de vajjon változtat-e ez a dolgon, ha viszont vannak a rendi tanárok között olyanok, kik egy szót sem tudnak magyarul. Allításainkat nem szeljük a levegőből, s azokat most is fenntartjuk, azon hozzátevéssel, hogy élő példákat hozunk fel éppen a kalocsai gymnasium tanárikarából, ahol a menyinyiségtani tanár Strobel éppen csak a legszükségesebb egy-két szót beszél nyelvényükön; de egy olasz születésű báró-tanár még csak nem is ért magyarul.

Különb is a jezsuiták bölcs vezetése alatt álló kalocsai gymnasium — diák nyelven szólva — „potya” iskola, mert aki bukni nem akar, de tanulni sem — az oda iratkozik.

A mi gymnasiumunknak nincs szüksége az ilyen állapotokra, s ha már papi rend kezébe akarják letenni vezetését — ismételjük! — válasszanak magyar érzelmű, magyar gondolkodású rendet, mint pld. a szent Ferenczié!

Felhozhatnók még azt is, hogy maga e fogalom: „jeszuita”, is veszedelmet jelent és hogy mai nap e rend neve már magában sértésnek vétetik, ha alkalmazzuk valakire: „Te jezsuita.”

Eltekintve mindentől fel kellett hoznunk cikkünkben az ott felhozottakat, hogy az esetleges jezsuita invázió veszélyéről kelő képet nyújthassunk.

Örvendjenek csak a kalocsai jezsuitáknak, városunk — legalább a mi részünkről — nem kér belőlük!

Veritas.

Az ujonnan alakult „Szabadkai önkéntes tűzoltóegylet.”

— Alakuló közgyűlés. —

Aligha alakult még az országban nagyobb lelkesedéssel és bámulatos gyorsasággal tűzoltóegylet mint városunkban, ahol néhány napi idő alatt a kezdeményező aláírási íve megtelt működő, pártoló és alapító tagok neveivel. Jóval fölül mulja már a 300-at azok száma, kik az eszméhez működésükkel és áldozatkészségükkel hozzájárultak.

Tegnapelőtt azaz f. hó 14-én a város-háza kistermében tartotta meg az új egylet közgyűlését. Megalakulván a kandiáló bizottság csakhamar megválasztotta a tisztviselői kar, az igazgató választmány, a tiszteltbeli főparancsnokok, és a parancsnokság.

A választás eredménye a következő volt:

Tisztviselői kar: Elnök: idősb. bajsai Vojnics Lukács. Alelnök: Szigethy József. Titkár: Dr. Csillag Károly. Pénztárnok: Kopunovits Károly. Ellenőr: Ivanics István.

Ügyész: Dr. Brenner József. Orvosok: Dr. Barta Antal és Dr. Schrier György. Mérnökök: Ifj. Frankl István és Váli Gyula.

Igazgató választmány. 1. Dr. Biró Károly. 2. Farkas Zsigmond. 3. Kunetz Albert. 4. Lichtneckert András. 5. Mamusch Lázár. 6. Manojlovics Szánkó. 7. Milassin Ignác. 8. Muesi György. 9. Nagy Mihály. 10. Petonszky József. 11. 42. Bajnai Vojnics Imre.

Tiszteletbeli főparancsnokok: Hevér Géza, Mácskovics Titus, Scossa Zoltán. Egyleti lelkész: Tiszt. Hlatky József. Parancsnokság: Főparancsnok: Nagybudafalvy Veres Béla. Parancsnok: Wenczel Lajos. Osztály parancsnokok: Piukovics Dénes, Haller Gábor, Frankl Dezső, Milassin Andor. Szakszparancsnokok: Jakobcsics Imre, Matkovics Miklós, Milassin Sándor, Sztójkovits Dusán. Szertárnok: Nagybudafalvy Veres Lajos. Segéd-tisztek: Kammerer Mihály, Tikviczky István, Vida Kálmán, Vojnits P. Jakab, Mucslov Dusán. Ellenőri bizottság: Milassin József, Pirnitzer Vilmos, Horváth Ödön. Karnagy: Wähl Alalos.

A választások mezejtése után elnöklő Id. bajnai Vojnics Lukács a következő beszédet intézte a jelenvoltagekhoz: „Tisztelet polgártársaim! Köszönöm azt a bizalmat, a melylyel a szépért és jóért lelkesedni tudó ifjuság megtisztelni akar, az a fiatalság, melynek kebelét szép érzelmek villanyozzák fel, mert övé a jövő; de engedjék meg tisztelt polgártársaim, és szabadjon nyilatkoznom, hogy az embernek megvan az életben kötelezettsége hogy a szerepet, melyet hivatva van betölteni, be is kell töltenie. Számítani is kell tudunk. Ezen számítás az, mely engem arra késztet, hogy nagyrabecselve bizalmukat, ezen igazán megtisztelő és szép állást másnak átengedjem és magam tevékenységemet odatereljem, a hol az egylet érdekében mint szórény napszamos dolgozhatom (Óriási, soká tartó tiltakozások) megvalom uraim a lelkesedtség eme nyilatkozata elől kitérni nem akarok és a megtisztelő állást elfogadom (Szűnni nem akaró éljenzés és taps) a szép eszme, mely az egylet megalakítására tudott bennünket birni, azt hiszem soká is fog bennünket összefűzni, hogy polgártársaink közös nyugalmat a városban megvédjük. Mindnyájunknak vannak feltett kineveink. Egyikünknek apja, anyja, gyermekei, másoknak véresen szerzett szerzeménye lezsen a mi oltalmunk alatt. S midőn azt hisszük, hogy itt ezek teljesítésével jótékonyt gyakorolunk csak — ne felejtjük el, hogy ezt tenni polgári kötelességünk. Ez a kötelesség fog előttünk állani, akkor, a midőn a közös érdek, szeretett szülővárosunk érdekében az egyletet megalakítjuk s amidőn az ahhoz fűzött követelményeknek megfelelni igyekszünk. Én tehát ezt a lelkesedni tudó polgárságot, amely a közérdekért magát odaadja — üdvözlöm, kívánom, hogy adjon az ég összetartást sokáig örökre ennek a polgárságnak, éltesse egyletével sokáig — övé az érdem, ő teremtette meg.“

Az elnöklő szavait lelkes éljenzéssel fogadták a jelenvoltagek. Ezután Scossa Zoltán szólalt fel, illetőleg ajánatkép terjesztette elő, hogy a felszerelés eszközölhetése végett hatalmaztassék fel úgy a pénztáros, mint Wenczel Lajos parancsnok, hogy azon tagokat, kik az egyleti egyenruhát és felszerelvényt igénybe veszik — azokkal elláthassák. Az elnök előbb a pénztári állásról adatott magának felvilágosításokat s kiderült, hogy az egyletnek annál több mint 1600 forint

pénze van. A gyűlésen már mintegy 40 egyenruhás tűzoltó volt jelen.

A rögtönzött bankett.

A százat meghaladta azok száma, akik a polgármester indítványára és az ujonnan megválasztott elnök kérelmére a Horgosi-féle vendéglőbe mentek, hogy egy bankettel megünnepelejk azt a napot, a mely Szabadkának az önkéntes tűzoltó-egyletet megaladta. A tűzoltó banda intonált zenével és igen természetesen a tosztokban sem volt fogyaték. Felköszöntötték az elnököt, a parancsnokot, a polgármestert, a sajtót stb.

A bankett legszebb és ugyszólván hivatalos részét képezte a főparancsnok Nagybudafalvy Veres Béla megérkezése. Óriási éljenzéssel fogadták a jelenvoltagek a megérkezett főparancsnokot, ki nem is volt városunkban és kit csak a véletlen hozott ehhez az alkalomhoz. Wenczel Lajos parancsnok azonnal háptákba állította egyenruhás glédáját és rövid katonai jelentést adott a főparancsnoknak, ki a jelentés átvétele után, meghatott szavakban mondott köszönetet a bizalomért.

„E fogadom ugymond a kitüntető állást azon tudatban, hogy nemcsak az állás címét viselendem, de érzem és tudom, hogy annak megfelelni is fogok.

Ha ezzel a tudattal nem rendelkezém ezt a fontos szerepet el sem vállalhattam volna.

Éltesse az isten az ujonnan alakul első szabadkai tűzoltó egyletet!“ Szavait nagy lelkesedéssel és éljenzéssel viszonzották valamennyien, a zene pedig a Rákocyyal intonált.

Ezzel befejeződött a nap, mely azt hisszük Szabadka város kulturtörténetében is nevezetes fog maradni, mert megadott városunknak egy rég nélkülözött és életre való intézmenyt.

Irodalom, művészet.

A „Tékozló fu.“ A népszínház pénteki előadása városi színházunkban duplán felemelt helyárak mellett fog megtartatni. A népszínház első rangú tagjain kívül mint F. Hegyi Aranka, Rákosi Szidi, Csongory Mariska, Németh, a zenekar is eljön és az eredeti diszleteket is lehozzák. A társulatot Evva Lajos igazgató vezeti. Egy egy előadásra 700 forintot kell bevenniük legalább, hogy deficitjük ne legyen. — Értesüléseink szerint a „Népszínház“ személyzete pénteken a délután egy órai vonattal érkeznek Budapestről — városunkba.

Ney Dávid opera énekes hangversenye a városi színházban Strümpfler Ignác hegedű művész közreműködésével ma este a következő műsorral tartatik meg: 1. Mendelssohn: Hegedűverseny. Előadja: Strümpfler I. 2. Schubert: A vándor. Éneklő: Ney Dávid. 3. Vieuxtemps: Polonaise. Előadja Strümpfler I. 4. Erkel: Borda „Bánk-Bán“ c. operából. Éneklő Ney Dávid. 5. Chopin: Nocturne, Wieniawski: Mazurka. — Előadja: Strümpfler. 6. Proh: A vak hegedűs. ének és hegedűre. Előadja Ney Dávid és Strümpfler I. 7. Magyar népdalok. Éneklő: Ney David. A zongora kíséretet Mayer G. ur vállalta el.

Szerkesztő változás. A „Magyar Nők Lapja“jának szerkesztését folyó évi június hó 7 én Brankovics György, a „Képes Családi Lapok“ volt szerkesztője, vette át. A „Magyar Nők Lapja“jának olva-

sói bizonyára örvendetes tudomásul veszik a szerkesztői változást, mert Brankovics Györgynek eddigi kiváló irodalmi és szerkesztői működése elég biztosítékot nyújt arra nézve, hogy a „Magyar Nők Lapja“ csakhamar nemcsak a magyar művelt nőknek, hanem a nagy közönségnek is kedvelt lapja leend.

CSARNOK.

„A tékozló fu.“

— Wormser és Carré némajátéka. —

A francia szellemesség egyik remek alkotása, telve kedvességgel, bájjal...;

Egy világot látunk magunk előtt, melyben nem beszélnek az emberek; de úgy éreznek, mint mi: szeretnek, gyűlölnék, haragszanak és megbocsátanak.

És az egész történet olyan természetes, olyan mindennapi, hogy az egyes alakokban ismerősöket vélünk felfedezni; az egyes helyzetek előfordultak már egyikünkknél vagy másikunknál.

A fiatal Pierrott szerelmes lesz a szép Phrynette-be, elhagyja érte szülőföldjét, házját, — szeretteit!...

És Phrynette hűtlenné lesz!

Szegény kis Pierrott!

Egy jókedvű, gazdag báró elhódította a szép Phrynettét! Oda a pénz, oda a szerelem!...

Kis Pierrott megtér, bűnbánólag, okosan; öreg Pierotte eleinte akadékoskodik, haragszik; azután... azután elérkezé nyúl: megcsókolja kis Pierrottot és megbocsát!

Mindezt fülbemászó, kedves zene kíséri, mely kitejez minden mozzanatot, s mint egy magyarázza a cselekményt. Olyan szép zene, hogy szinte lesoda, ha a kis Pierrott, Phrynette, a báró, egyszerre csak nem kezdenek elragadtatásukban — énekelni!...

De van a darabnak egy hiánya is, mert bizony bármint tetszik valamelyik rész, azt nem lehet — megújratatni!...

Jövel el kis Pierrott.

Yan-Kó.

HIREK.

Ney Dávid a budapesti magyar kir. opera hírneves énekes tegnap délután városunkba érkezett. A művész ma esti hangversenye iránt nagy az érdeklődés és hisszük, hogy kevesen mulasztják el a kínálkozó műélvezetet. A mi részünkről melegen ajánljuk a hangversenyt a közönség szives figyelmébe.

A Mária-Terézia park vasárnap újra a közönség rendelkezésére bocsátatott. A vízvezetési csövek bevonása alkalmából a sétány utjai s a növényzet annyira megrongáltattak, hogy szinte csunyanak mondhatók.

A helybeli tanítónők képző intézet növendékeinek szombaton f. hó 13-án d. u. ének és zene vizsgájok volt. Elismerőleg kell megemlékeznünk az ének és zene-tanár e tanévi fáradozásainak sikeréről. A növendékek kara igen sikerülten énekelt több darabot. A kiváló hangú növendékek szólóban is énekeltek, mint Budanovics Ilona, Hegedűs Erzsébet — Gerhardt Katalin, kiknek esengő, tiszta hangja volt, nagy számú érdeklődő közönséget annyira meghódította, hogy megelégedésüknek élénk tapsal adtak kitejezést. A növendékek közt két gyakorlott zongorázó is volt, kiknek játékát is megtapsolták. A vizsga befejezéséül négy nő-

vendék jól játszotta el zongorán a „Rákóczi indulót”; az után a jelen voltak a diszes kézimunka kiállítását nézték meg.

A híressé vált óbesenyői tanúk Szabadkán. Tegnap folyt le a végtárgyalás törvényszékünk előtt a Radujkov Szávó ellen szándékos emberölés büntetése miatt megindított fenyítő perben, amely alkalommal óbesenyői tanúk is szerepeltek. Nevezetessé lett ez az Óbesenyő az egész országban, mert sehol a világon olyan jó tanúk nem születnek mint ott. A végtárgyalás eredményéről a jövő számban fogunk referálni.

Tűzoltókongresszus. Most, hogy az önkéntes tűzoltók egylete megalakult valószínűleg, tartjuk hogy a tűzoltókongresszusok legközelebbi színhelye városunk lesz.

A város területén az utóbbi napokban több veszett kutya, melyek több egyént meg is haraptak, kiirtatott, és több veszettség gyanúja alatt álló kutya kóborolt, miért is a kapitányság elrendelte, hogy a városban levő valamennyi, bármely fajú kutya 40 napon keresztül megkötve tartassék, vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral ellátva zsinóron vezettessék, miután az ezen rendelet ellenére szabadon járó kutyák minden tekintet nélkül kiirtatni, — tulajdonosaik pedig 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntettetni fognak. Együttal a nagy közönség arra is figyelmessé tétetik, hogy bármely állaton észlelt minden gyanús eset a rendőrkapitányi hivatalhoz 300 forintig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt azonnal bejelentendő.

Szegény János! Palicson történt meg. Jó kedve volt Dittelyán János kocsis embernek vasárnap este, a ki egy kicsit jobban felöntött a garatra, mint — rendszeren szokott. Ez még mind nem lett volna baj, de hajnali álmát aludni jobbnak találta egy szép kertnek a közepében — annak ozontelt levegőjében; csalogók, virágoktól környezve és „álmodozott szépet, gyönyörűt.” Őrző angyala szállt le hozzá — jóságos tekintetét reá függesztve, lehajolt és — megcsokolá! De a mikor erre már felébred. — Szép órájának csak — hült helye leve! És csakugyan látták, hogy mig aludt, egy ember lehajolt hozzá, a ki örök emlékül elvitte legkedvesebb, féltve őrzött, — de most az egyszer nem jól őrzött, kincsét — Szegény János, pedig olyan szépet álmodott!

A Kossuth utcza kövezetének felszedését tegnap megkezdették, hogy a vízvezetési csövek a színházig bevezethetők legyenek. A munkálatokkal még e héten elkészülnek.

Gyalázatos vagyonbiztonság a pályaudvarban. Már a mult hetekben is sorra regisztráltak az eseteket, hogy a pályaudvarban a nemzetközi betörők a fejüket fölütik és a kezükkel dolgoznak, még pedig olyan jártas ügyességgel, hogy a mi rendőrségünk illetve az az egy árva titkos detektiv akit oda küldeni szoktak — azokat jó munkájukban megakadályozni nem tudja. Azóta napról-napra a tolvajlások hol ezt hol azt az utast érik. Azt már fölülégesnek találják, hogy legalább figyelmeztető táblákat akasztanának a falakra úgy mint az más nagyforgalmu állomásokon divatos. Tegnap is egy fiatal leány zsebéből huzzák ki a pénztárczát melyben a leány összes pénze sőt már váltott jegye is volt. Szerenéséjére még elutasítás előtt vette észre a hiányt másképen még meg is birságolta volna Pokrócz Adám azért mert Mihassza András nem tartotta fenn a m. k. rühdöt. Kérünk egy kis törő-

dömöt a rendőrség részéről, nemcsak azért van-nak a világon, hogy a poszton állva eseresznyt egyenek és az arra járó facsér cselédleányokra lövöldözzék a magokat, hanem talán azért is hogy egy kissé vigyázzanak — mert megesik majd, hogy ezek a nemzetközi tolvajok őket is ellopják — pedig jól tudjuk, hogy a ki a mi rendőreinket ellopja az vissza is hozza őket.

Az ablakon át. Veszedelemes divattá nőtte ki magát az ablakon át való lakásba hatolás. Tegnap viaradóra ily uton tetek látogatást Tarnainénál ismeretlen tettesek és elhordák a házi nép minden ruházatát. A rendnek éber őrei azonban neszét vették a dolognak és elhatározták, hogy megfogják azokat az „ármányos betörő”-ket. Nem rajtuk áll, hogy ez nem sikerült; — a jóakarát megvolt. Nyomon követték a tolvajokat, de ezek kifogtak rajtuk, amennyiben prédának hagyták a lopott holmit és — futással — megmentették az irhájukat!

„Brutalitás” Vasárnap híreinkre vonatkozólag újabb értesüléseink vannak, melyek szerint a város saját költségén ideiglenesen gondoskodik a megkínzott leányok élelmezéséről. — De azt még sem tartjuk helyesnek, hogy megengedték a leányoknak a főtéri üzletekben való kéregetést. A városban elterjedt rémhírekkel szemben, mi csak a vasárnap közlötöket tudjuk igazaknak.

A budai vizgyógyintézeteket a városmajorban és a Svábhegyen ismét a tulajdonos Vaskovits család vette közvetlen vezetése alá, mi által ott újból felvirágozott a régi szellem a gondos és gyöngéd eljárás a vendégekkel szemben. Az intézetek igazgatója: dr. Fajth Péter, rendelő orvosok: dr. Szörényi Tivadar és dr. Szinessy József. E régi jó hírnevű hazai intézeteket — hol még napfürdők is vehetők — a közönség meleg pártfogásába ajánljuk. Bővebbet mai hirdetésünk.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

404/1891. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírótság 5649/1891. számú végzése által A szabadkai keresk. és iparbank javára vég-

rehajtást szenvedett Hubai Gyula és Lévai Aranka ellen, 330 frt tőke, és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag le és felül foglalt és 493 frt 50 krajczárra becsült szobabutorok és 2 darab csikóból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek az 5904/1891. szám. kiküldést rendelő végzés folytán részint a szabadkai városház előtt és részint a radováczi pusztán 59 sz. a. leendő eszközlésére 1891-ik évi június hó 17-ik napjának dél előtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. 111. §-a értelmében, kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bérbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.-cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírott nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételére az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1891. évi június hó 5. napján.

Strasser Henrik
kir. bír. végrehajtó.

Schönstein Mór és fia

Ajánlja saját készítményü cement és mosaiklapokat a legjobb minőségben, továbbá vállalnak mindenféle betont, granitteraszt cementcsatornázást, izolálást, (új épületeknél) aszfaltrozást és nedves falak, illetve lakások szárazzátételét a legjutányosabb áron.

Becses megrendelések Kölcsei-utca 252. h. sz. vagy **Schönstein és Holtzer** kéznél kéretnek. 5—12

Dr.
VASKOVITS
főle
vizgyógy-
intézetek
BUDÁN,
a Városmajorban
és a Svábhegyen.

E régóta fennálló és országos hírnevű orv. vizgyógyintézet úgy berendezésénél mint szakavatott vezetésénél fogva legajánlatosabb mindazok számára, kik a vizgyógyintézetet, az orvostudomány e leghatásosabb gyógyeljárását kívánják használni.

Szükség szerint **gőzfürdők, lápfürdők villamosítás** és **massage** is alkalmazhatuak, a városmajori, mint a svábhegyi gyógyintézetben egyaránt. — **Olcsóság, jó ellátás, gondos kezelés** általános ismert előnyei az intézetnek. A vizgyógyintézet a legkülönfélébb betegségek ellen kiváló sikerrel használtatik. Így **az idegrendszer és vérkeringés, a légzés és emésztési szervek** bajainál a legfényesebb eredményt érhetjük el vele, a mint ez intézetben eddig kezelt esetek nagy száma bizonyítja. A fővároshoz való közelsége dacára mindkettőnek kifünő levegője van, **gyönyörű árnyas park** közepette fekszik; **gyors** és **olcsó közlekedéssel** bir úgy városban, mint a budai vidék számtalan kiránduló helyeihez.

Gyógy-vendégek lehetnek: **bennlakók** (teljes ellátással) vagy **bejárók.**

Értesítő könyvecskét ingyen és bérmentve küld

AZ IGAZGATÓSÁG.
(Budapest I. város-major utca.)